

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za vsak mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr. za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. Telefon št. 34.

Deželni zbor kranjski.

(XVII. seja dne 28. februarja)

Večerna seja.

Na dnevnem redu je: proračun, volilna reforma za mesto ljubljansko in za dež. zbor ter volitev v dež. odbor.

Posl. Hribar poroča o proračunu dež. zaklada za l. 1898. Govornik se sklicuje na tiskano poročilo in predlaga, naj se začne specialna debata.

Posl. Povše opozarja na velike troške, katere proužroča deželni gospodarstvo. Letos je po naključju mogla dežela še pobirati naklado na žganje in na pivo, a če se obnovi nagodba, potem odpadeta ti dve nakladi. Država bo sicer dajala deželam neko odškodnino, saj bi zlasti Kranjska ne mogla pogrešati sedanjih dohodkov, a v zvezi s tem bo deželam težko izhajati. Obžalovati je, da finančna uprava ni dovolila zvišanja davka na pivo vsaj za letos. To bi bilo neslo 40- do 45.000 gld. Z l. 1898 stojimo z dež. gospodarstvom na razpotju. Direktni davki se bodo znižali in s tem se zniža tudi podlaga dež. dohodkom. Vprašanje še ni rešeno, kako se pokrije izpadek deželnih dohodkov. Za izpadek od žganja in piva dobi dežela od države dosti manj, kakor nesejo sedaj naklade, tako da bo izpadek najbrž več stotisoč gold. Direktnih davkov ni možno pritegniti v pokritje že radi naklad, ki se pobirajo, kajti kmetijski stan ne prenese nikakega zvišanja naklad. Deželo čakajo povrh še velike naloge na polji dež. kulture. Sem spada osušenje barja, nabroj vodovodov itd., kar bo vse jako mnogo veljalo. Treba je torej misliti na ustanovitev posebne dež. banke. Ako bi se vsako leto določila le gotova svota za dež. kulturo, morale bi se tudi najnujnejše reči odkladati še leta in leta. Mislimi nam je torej, kako dobiti sredstev za vse to, ne da bi se nalagale nove naklade. Dolžnost je tudi misliti, kako ohraniti in okrepiti produktivne stavove. Nasvetuje se ustanovitev univerze v Ljubljani. Za tak uzvišen namen smo pripravljeni na vsako žrtv. (Živahno pritrdjevanje.) Slovenski narod se temu ne bo mogel odtegniti in tudi zastopniki kmetijskih interesov spoznavamo potrebo univerze. Ako naj bo sklep z univerzo, na kateri se bo moral večina predmetov v našem jeziku predavati, izvršljiv, moramo skrbeti za podstavo, in to so srednje šole. Z veseljem pozdravljamo tudi nasvet glede šolskih knjig. Kar so zmogli Hrvatje, to moramo tudi Slovenci doseči. Zahtevalo se je tudi, da se na realkah uvede slovenski pouk. Dež. odbor je pripravil dotični zakon in upa, da se potrdi. Ako nečemo zaostajati v narodnem razvoju, moramo hiteti na delo. Kranjska lepo napreduje, a napredek se ne sme ustaviti in zato je iskati novih virov dohodkom. Z zakupom drž. užitninskega davka se da najti novih virov, in želeli je, da bi vlada bila blagohotna naklonjena misli, da se vsa ta uprava izroči v dež. roke. A pri vsem bo treba največjega napora, da se primankljaj pokrije. Morda bi se dalo to doseči z davkom na luksu ali kako drugače, ali na vsak način morala bo dežela iskati novih dohodkov pri imovitejših. Govornik se izreče v imeni stranke za nasvete finančnega odseka. (Živahno pritrdjevanje.)

Posl. baron Schwegel naglašja glede finančnega stanja dežele, da je pri njem najvažnejše to, da se posamezni izdatki za avtonomne reči čedalje bolj množijo. V zadnjih letih se je na Kranjskem mnogo storilo, a trenutek se bliža, ko z navadnimi dohodki ne bo več možno izhajati. Troški za upravo

so že letos močno narasli in bržčas postanejo še večji, ker je regulacija uradniških plač neizogibna. Tudi za dež. kulturo in za vodne zgradbe se od leta do leta več zahteva. Cel milijon je treba samo za najnujnejše vodne zgradbe ne glede na osušenje barja, katero bo zopet silno mnogo veljalo. Ti izdatki potrjujejo mnenje, da treba dobiti novih sredstev, da se v te namene ne bodo porabili redni deželni dohodki. Dežela je sklenila, da za posamične namene dovoli vsako leto samo gotovo svoto. To je dobro, ali dolgo se to ne da vzdržati. Dežela je v sanitarnem oziru prehitela vse druge kronovine in želeli je, da bi dotični sklepi izpolnili vse gojene nade. Odkar imamo zdravstvena okrožja, se kaže potreba, ustanavljati distriktne bolnice, dočim smo pri zgradbi dež. bolnice mislili, da ne bo treba v tem oziru nič več storiti, kar pa ni možno. Ali hočemo po tej poti dalje hoditi? Tudi v drugih ozirih, n. pr. glede lokalnih železnic je še tako mnogo storiti, da moramo dobro gospodariti. Največje troške proužroča šolstvo. Ti troški rasejo sila hitro. L. 1896. je bilo 378.000 gld. izdatkov, a vsled regulacije učiteljskih plač narasajo na 420.000 gld. in bodo kmalu narasli na pol milijona gold. Kranjska ima za bolnike velike troške, dasi za oskrbo plačuje skoro najmanj mej vsemi deželami, torej bo najbrž treba, tudi te izdatke zvišati, in nastanejo torej novi znatni troški. Naraščajoča tendenca najvažnejših izdatkov je torej očitna in je misliti že zdaj na pokritje bodočih novih izdatkov. Gospodarstvo je svoj čas močno zaostajalo, a tega ni kriva samo vlada. Konvertiranje zemljiške odveze je znatno pripomoglo k napredku. Poročevalec sodi v svojem poročilu, da tista operacija ni bila srečna, a temu ni tako. Dobili smo takrat sredstev za pokritje izrednih nujnih izdatkov za naprave, s katerimi ni bilo možno čakati. Mogče je, če bi bilo danes konvertirati zemljiško odvezo, da bi bili pogoji ugodnejši, ker je danes obrestna mera ugodnejša, kakor za časa konvertiranja. Prezreti tudi ni, da izhaja iz tistega časa zmota. Takratna obilica sredstev nas je zapeljala, da nismo tako varčno gospodarili, kakor bi bilo treba. Te zmote nam prikrivajo ugodnosti konvertiranja. Prvo sredstvo za uredbo dež. financ je in ostane varčnost. Razložek mej potrebščino in lastnimi dohodki je sila velik. Resno preliminarjanje je velevažno; morda se izkaže že letos deficit. Gotovosti ni, da se dobe vsi tisti dohodki, kateri so preračunjeni. Od naklade za žganje se proračuna dohodek 370.000 gld. Lani se je res dobilo 400.000 gld. Ne soglašam s poročevalcem, da mora pri tem vprašanju etični moment v ozadje stopiti. Etični moment je prva stvar in vse nam je storiti, da rešimo narod kuge žganja. Če ostanejo razmere nespremenjene, se dohodki ne bodo zmanjšali, ali najbrž se pomeni, že ker mora država siliti na to, da dobi stvar v roke. Če bo dežela samo do 1. septembra pobirala to naklado, ne dobi proračunane svote. Tudi dohodki od naklade na pivo so z neakom 100.000 gld. previsoko proračunani, vsaj absolutne varnosti ni, da se ta denar dobi. Preračunani dohodek na personalne dohodkarine je povsem nesanesljiv. Proračun izkazuje deficita 24.000 gld., kateri se pokrije iz blagajničnih ostankov. Deficit je majhen in se bo najbrž pokrili brez težav, a če se računajo dohodki od žganja po nasvetu dež. odbora, in če se ne uvažuje dohodek od personalne dohodkarine, potem je deficit jako velik, dasi želim od srca, da bi se ne primeril. Zgoditi se more, da bomo morali prihodnje leto zvišati naklade za 10%,

k čemur je računati še indirektne davke. Poročevalec in predgovornik sta upoštevala vprašanje, kje dobiti novih dohodkov. Od države se zahtevajo realni davki in misli se na banko. Davek na luksu bi malo nesel, nov personalni davek pa je nemogoč. Zahteva, naj se prepusté deželi realni davki ni nova, a vlada sedaj razmer ne more premeniti. Teoretično je zahteva opravičena, a kmalu se stvar ne da izvesti. Deželna banka se je že uvaževala in storili so se tudi določni sklepi. Tak zavod bi mogel deželi mnogo koristiti. Temeljni pogoj za ustanovitev pa je garancijski zaklad. Dana dež. garancija bi bila za deželo veliko breme. Sklenili smo, da se prebitek dohodkov od žganja naloži v ta namen. Ako se držimo storjenih sklepov, moramo nadaljevati svoja dela. Za ta fond je že 65.000 gold. na razpolago, in če to tudi za prihodnji čas sklenemo, bo imela dežela prihodnje leto že znaten garancijski fond. Deloma se nasvetuje poraba tega fonda za vseučilišče v Ljubljani. Ako bi danes kak mecen znaten prispevek daroval za vseučilišče, bi mu bili vsi iz dna srca hvaležni, a dežela ne more žrtvovati kar se predlaga. Ustanovitev vseučilišča je dolžnost države in ona mora zanjo skrbeti. Ako bi dežela imela sredstev, bi nihče ne ugovarjal večjim žrtvam za vseučilišče, tako pa ne gre. Dolžni smo, da damo državi brezplačno stavbišče, ali če se najde druga kombinacija, bi bilo tudi prav, toda dežela se ne sme obremeniti. Ako se iz rečenega fonda vzame za vseučilišče 50.000 gld., se škoduje bodoči deželni banki. Govornik nasvetuje resolucijo, naj se dohodki iz naklade na žganje, v kolikor presežajo proračunjeni znesek, nalože kot fond za ustanovitev deželne banke. S tem ne škodimo univerzi, a zagotovimo ustanovitev deželnega zavoda, ki bo v veliko korist.

Posl. Kalan omeni z zadovoljstvom, da je razprava v finančnem odseku kazala soglasje vseh poslancev. Poslanci so se kazali jednako naklonjene tako mestnemu prebivalstvu, kakor kmetickemu ljudstvu. Kjer se vsi stanovi enakomerno podpirajo, tam se razvijajo vsi stanovi, kakor je potreba po dejanskih razmerah. Ker so kmetijski poslanci videli veliko prijaznost mestnih poslancev napram zahtevam kmetijskega prebivalstva, jim je to olajšalo glasovati za želje mestnih prebivalcev. Dežela je za vinogradništvo veliko storila, in hvaležni moramo biti zastopnikom nekmetijskih stanov, da so v tem oziru bili toli radodarni. Poglavitni predmet razprav v tekočem zasedanju je bilo šolstvo. Dobra polovica dež. dohodkov gre za šolstvo, a tudi tu so bili vsi zastopniki soglasni, da se poskrbi vsi pogoji za potreben razvoj šolstva. Deželni zbor je toliko storil, da mu bodo morali poznejši rodovi vsikdar hvala vedeti. Tudi glede vseučilišča je bila je bila katoliško-narodna stranka soglasna z narodno, vseučilišče je eksistenčno vprašanje za slovenski narod, (Živahno pritrdjevanje). Očita se nam, da nismo kulturni narod. V tem, ko so drugi narodi napredovali, je naš narod z mečem v roki branil državo in cesarstvo, in zato je opravičen zahtevati, da se sedaj država nanj prav posebno ozre, in da siplje nanj ne dobrote, nego akte dolžnosti. (Živahno pritrdjevanje.) Ako smo Slovenci za drugimi narodi zastali, nismo zaostali radi nesposobnosti, ampak ker smo mesto knjige morali držati v roki meč. Pritrdjem govorniku, ki je rekel, da v prvi vrsti dolžnost države je, da skrbi za vseučilišče, in apelujem na državo, da v tem oziru stori svojo dolžnost, a vzloču temu sem pripravljen, tudi iz skromnih dež. sredstev privoliti za univerzo kar zmora dežela. Ta po

žrtvovalnost mora biti nov opomin vladi, da ugodi naši želji. Če dežela, ki niti kraha nima za svoje sinove, ima toliko idealnega vzleta, da se odloči za take žrtve, potem je to nov argument o požrtvovalnosti našega naroda. (Viharno odobravanje.) Glede ljudskih šol vladalo je 1 po soglasje že lani. Vsi, liberalni in klerikalni poslanci smo priznavali, da je vsak delavec vreden svojega plačila. Na tem stališču stojimo in smo stali pri regulaciji učiteljskih plač. Vedeli smo, da ne gre samo za 52.000 gld., vedeli smo, da bode imela regulacija velik konsekvenc, a vzlic temu je zbornica bila soglasna za regulacijo, vedoč, če hočemo napredovati da je to predpogoj. Učitelji so zdaj lahko zadovoljni in bodo lahko vršili svoj lepi poklic. — Šola mora biti punčica našega očesa, ker tu se računa s prihodnostjo, in tu ne smemo biti tesnoprčni. Upati je, da bo učiteljstvo z navdušenjem vršilo svojo dolžnost, da bo šola res taka kakor si jo želimo, da pomore našemu narodu do one vzgoje in omike, da bole pozneje lahko tekmoval z drugimi narodi. Tudi glede srednjega šolstva pri nas še ni uravnano vse tako, kakor je želeti. Priznavamo, da je vsakemu poskrbeti tako omiko, da mu ne bo zaprt drugi svet, a slovenščina se še veliko premalo goji na srednjih šolah. Žal, da si priborimo le s težavo srednje šole. Ponosni smo na Kranj, da je tako požrtvovalno se zavzel za svojo gimnazijo, da mu je iskati vrstnikov v celi državi; ne samo da so Kranjčani prevzeli veliko breme, ampak tudi plemenito skrb za dijake. Srednješolske razmere v Ljubljani niso take kakor v Kranju. Prostori, v katerih je nastanjena višja gimnazija, v nobenem oziru ne ugaajo. Vsakdo je priznal, da je poslopje absolutno nedostojno, in le čuditi se je, da se more mladina v njih sploh razvijati. Obžalovati je, da se zgradba zvlačuje in želeti je, da se čim prej poskrbi novo poslopje. Naj vlada že pohiti, ker je potreba jako nujna. Tudi nižjo gimnazijo imamo v Ljubljani. Obe gimnaziji sta številno obiskani, pritisk je zlasti v višjih razredih jako velik in postopa se sila strogo, da se število dijakov zmanjša. Občna želja je, da bi se nižja gimnazija spopolnila v višjo gimnazijo. Nižje gimnazije so bitja brez pravega življenja. Govornik priporoča vladi, ker so vsi predpogoji dani, da spopolni nižjo gimnazijo v višjo gimnazijo, in predlaga resolucijo, naj se že letos začne graditi novo gimnazijsko poslopje.

Poročevalec posl. Hribar opozarja, da se v današnji proračunski debati niso omenjali politični momenti. Prva dva govornika sta govorila le o gospodarstvu, le zadnji se je nekoliko dotaknil političnih vprašanj. Prva govornika sta opozarjala, da dežela utegne izgubiti naklado na žganje in s tem izdaten dohodek. Pri naših finančnih razmerah bo morala vlada globoko poseči v žep, da pokrije ta izpadek. Ako bo dež. odbor za to z vso odločnostjo zahteval pokritja, dobi precejšen nadomestek. Naklade na pivo država ne bo mogla vzeti, a če jo vzame, bo morala deželi toliko plačevati, kolikor zdaj dobiva. Poročevalec pravi, da je govornikom hvaležen za blagohotno sodbo o dež. kreditnem zavodu. Sprožil je stvar že l. 1889. Ko ne bi bili takrat poslanci se udajali nesrečnim, proti osebi predlagateljevi naperjenim uplivom, bi dežela že več let imela tak zavod in velike koristi od njega. Posl. baron Schwegel je takrat nasvetoval, naj se vlada naprosi, da za zadolžnice dovoli posebne ugodnosti. Mislil je na privatni zavod, kateri že na Dunaji obstoji in kateremu je on predsednik. Ta zavod zaslučuje vsestranske podpore, a nihče me ne prepriča, da je bolje za deželo, če s tem zavodom dela kupčije, kakor z deželnim zavodom. Garancija za tak zavod ne more nikdar postati nevarna. Razlikovati mej tem zavodom in mej zavodi, o katerih je te dni poročal dr. Tavčar. Za kreditni zavod ni treba posebne garancijskega fonda in sedaj sploh ne kaže, nalagati kakih fondov, ker nese naloženi denar le 4%, dežela pa mora ako kaj na posodo vzame plačevati 4 1/2%. Posl. Povše je nasvetoval davek na luksuz, in temu bi se ne protivil. To je jeden najpravičnejših davkov, ker bi ga plačevali najbogatejši. Dohodek bi bil zdaj jako majhen, a vzlic temu priporočam naj dež. odbor vprašanje študira. Schwegel je na čelo vsakega stavka svojega govora postavil „če“ — „če to“ — „bo to“ — „če tega ne bo — pa onega bo“. Tukaj moram gledati najprej na sedanost, in proračun je tako realno sestavljen, da se številke ne bodo dosti predrugačile. S tistim denarjem, ki je postavljen v proračunu, bomo lahko najeli večje posojilo in

večje reči nakrat izvršili. Pri prošnjah za distrikne bolnice bo treba jako previdno postopati in zlasti se bodo morale postaviti gotove meje. Kar se tiče lokalnih železnic, smo storili modri sklep, nalagati vsako leto 25.000 gld. Jedino ta fond nam omogoči, da bomo za železnice lahko kaj storili, dež. lokalnih prog seve ne bomo mogli nikdar graditi. Tudi o konverziji zemljiškoodveznega dolga je baron Schwegel obširno razpravljal. Priznam, da takrat, ko se je mislilo, na konverzijo, — se ni mislilo na dež. garancijo za dolensko železnico, ampak na to, da dežela z gotovo svoto prispeva k zgradbi. Če bi takrat bila dežela mislila na garancijo, bi bili poslanci jako premislili skleniti konverzijo in verjetno je, da bi bilo bolje za naše finance, da se konverzija ni izvršila. Konverzija je bila povod velikim izdatkom za investicije. Če bi ne bilo konverzije, bi res ne imeli tega, kar se je naredilo, a priznati se mora, da smo zdaj tam, kjer si moramo reči: „Naprej ne vem, nazaj ne smem“. Iz tega denarja se je dalo samo 400.000 za bolnico, ne 700.000 gld. kakor je trdil baron Schwegel, ostalih 300.000 gl. in denar za gledališče je dežela vzela na posodo. Varčnosti nam treba, a varčevati nam je na pravi način, zlasti pa varčnost ne sme nikdar tako daleč segati, da bi pozabljali na gospodarske in kulturne interese naše dežle. Baron Schwegel je rekel, da mu pri nakladi na žganje ni toliko za etični, kakor za finančni moment. Iz konteksta mojega poročila se vidi, da postavljam etični moment na prvo mesto. Žganje je kuga, a konsum rače, in čisto pravilno je, če pri tem vpoštevamo finančni moment, da lahko rečemo državi, naj nam plačuje primerno odškodnino, ako nam hoče vzeti naklado na žganje. Zagotovila seveda ni, da bodo doklade nesle toliko, kakor je preračunano. Novi davki še niso določeni, finančna uprava računa z nekim približnim predpisom, a kaže se, da bo to novi davki vsaj toliko nesli kolikor je preračunano. Baron Schwegel je tudi rekel, da bo 150.000 gld. deficita, kar pa je popolnoma neresnično. Svota 40.000 gld., ki se je letos dovolila za blaznico, pride prihodnje leto za pokritje učiteljskih plač. Danes se je govorilo tudi o vseučilišču. Moj predlog, naj se dovoli 250.000 gld., ni v finančnem odseku prodr. Baron Schwegel je rekel, da je dolžnost vlade ustanoviti vseučilišče. Ako bi Slovenci imeli večji upliv na vlado, bi se nikdar ne ogreval za dež. prispevek, a žal, da ga nimamo. Morda utegne nenavadna naša požrtvovalnost uplivati, da ugodi vlada naši želji. Za vzgled naj nam bo Kranj. Če bi ta ne bil zidal poslopja in dovolil letnih 2000 gld. za vzdrževanje, še danes bi ne imel gimnazije. Nasvetovani znesek 50.000 gld. je razmerom izdaten. Predlagal sem v finančnem odseku, naj prispeva dežela k vzdrževanju univerze z vsakoletnim zneskom 20.000 gld., ker bi bili potem mnogo let bližji ustanovitvi, a ta predlog ni obveljal. Posl. Kalan je razpravljal tudi o novem poslopju za gimnazijo. To vprašanje je rešeno, ker se poslopje začne letos graditi, in tudi za nižjo gimnazijo in za licealno knjižnico se sezida novo poslopje. Letos se je dognala tudi regulacija učiteljskih plač. Nekaj časa je bila narodna stranka skoro jedina zagovornica učiteljev in šolstva. Razmere so se premenile tako, da zdaj vse stranke tekmujejo v prijaznosti do šolstva in učiteljev. Zasluga za to gre učiteljem samim, ki so si znali dobiti naklonjenost vseh strank. — Naj na tej poti dalje korakajo in naj nam vzgoje značaje, na katere bomo mogli ponosni biti. Končno izraža govornik svoje veselje, da je razprava tekla tako mirno in stvarno.

Zbornica prestopi potem v specialno debato.

V Ljubljani, 3. marca.

K položaju. Vlada je včeraj razveljavila prepoved radi nosenja burševskih znakov, kar smatrajo Nemci za posebno imenitno smago burševske odločnosti. Objestnosti buršev ni sedaj mnogo zapupati, in mogoče je, da se prepoved že v kratkem zopet uveljavi. — Parlamentarna komisija desnice, katere člani so večinoma že na Dunaju, se sestane prihodnji ponedeljek, da se določijo kandidatje za predsedstvo. Niti Čehi niti Poljaki morejo predsedstva, nego je ponujajo katol. stranki, ki določi bržčas Ebenhoča. V čeških krogih se resno dvomi, da bode mogel parlament poslovati.

Nemci in Schönererjanci. Slovani smo si že davno napravili pravično sodbo o Schönererjancih in Wolfovcih. Sedaj pa so jo izvedeli tudi iz velikonskega vira. „Kreuzzeitung“ namreč piše: Ne

moremo dovelj nujno pozivati avstrijskih Nemcev, ako hočejo, da kdaj kaj dosežejo, naj se čim preje ločijo od ekstremnih elementov. Nevarnost, da izgubé tla na Češkem, je ničnostno majhna v primeri z ono, ki jim izrašča iz zveze s temi elementi. Družba ljudij, ki se niso strašili v češkem deželnem zboru niti javnih protidinastičnih izgrediv, zadaja Nemcem za vse čase nepopravljivo škodo tudi v obeh onih, ki smatrajo njihova teženja za opravičena, ter naravnost vsiljuje nasprotnikom orožje proti njim.

Verifikacija hrvatskih naknadnih volitev. V zagrebškem deželnem zboru v torek ni bilo bana Hedervaryja, saj se je menda mož preveč sramoval del svojih mamelukov. Verifikacijski odsek je predlagal, naj preišče pravičnost vseh poslednjih volitev (razen onih v Štubici in pri Sv. Ivanu-Žabno) parlamentarna komisija. Koalirana opozicija je predlagala, naj se izvolitev dr. Vrbaniča verificira, a volitvi na Brodu in v Koprivnici ovržeta. Iz vrste večine pa se je stavil predlog, naj se verificirajo vse volitve, samo izvolitev dr. Vrbaniča ne. Koliko sleparije so se morale vršiti, ako predlaga verifikacijski odsek, naj se izvolitev 5 poslancev iz večine komisijonalno preišče! Verifikacijski odsek obstoja z veliko večino iz vladi prijaznih poslancev, in vendar se niso upali predlagati potrditve vladi koristnih volitev! Nu, opozicija je tudi pri tej priliki razkrila nečuvence stvari, ki niso samo Hedervaryjevim uradnikom, nego vsej Avstriji na glasno sramoto!

Turške reforme v Armeniji so vedno le še na papirju. Specijalni komisar sultana, Šakir paša, je poslal že celo vrsto poročil o nujnopotrebnih reformah, tičočih se uradništva, sodstva, davkov, šolstva, javnih potov in železnic ter vojaštva, toda poročila leže mirno v Carigradu, dokler jih ne zakrije prah pozabe. Očividno je, da je vse govoričenje o reformah in vse pošiljanje komisij samo pesek v oči drugim vlastim, ki so preverjene, da se je nabralo v Armeniji že toliko netiva, da bode buknil nakrat na dan strašen plamen, kateri bo potem zaman dušila pirava Turčija.

Egiptovski vprašanje se poostruje. Angleži so sklenili z Abesinijo zvezo, pokupili vso egiptovsko vojno mornarico ter se v deželi faraonov utrdili, kakor da se ne premaknejo nikdar več s svojih sedežev. Vse to vznjaja odpor pri khedivu in pri sultanu, ki je vrhovni gospodar. Anglija more v kritičnem trenutku popolnoma zapreti suški prekop ter odrezati s tem brodovje evropsko, da ne more niti v azijske vode niti odondot nazaj. Rusija se hoče torej takoj po rešitvi kretskega vprašanja lotiti egiptovskega, pri čemer jo bodo zlasti Francozi, Nemci in Turki krepko podpirali, ker so njihovi interesi v Afriki in Aziji radi Angležev v opasnosti.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 3. marca.

— (Trgovinska in obrtniška zbornica za Kranjsko) ima v petek, dne 4. marca t. l., ob 2. uri popoldne v telovadnici I. mestne deške ljudske šole v Komenskega ulicah javno sejo. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnje seje. 2. Naznanila predsedstva. 3. Volitev zborničnega predsedstva. 4. Poročilo o obrtnih pravicah kotlarjev in kleparjev. 5. Poročilo o obrtnih pravicah pekrov in prodajalcev kruha. 6. Poročilo o prošnji za zvišanje sejmskih pristojbin v Drnovem. 7. Poročilo o prošnji za sejme pri Sv. Gregorju. 8. Poročilo o obrtnih pravicah tiskarn. 9. Poročilo o obrtnih pravicah pekrov in slaščičarjev. 10. Poročilo o prošnji za ustanovitev javne tehnične v Ljubljani. 11. Poročilo a) glede prispevka učiteljem, ki obiskujejo risarski tečaj v Gradcu, b) glede določitve prispevka za obrtno nadaljevalno šolo in za obrtni pripravljalnici v Ljubljani.

— (Deželni zbor) je dovolil v zadnji svoji seji naslednje podpore: Višji dekliški šoli v Ljubljani 2000 gld., „Dramatičnemu društvu“ 6000 gld., „Theatervereinu“ 6000 gld., „Družbi sv. Cirila in Metoda“ 1000 gld., „Slovenskemu planinskemu društvu“ 500 gld., dijaškemu podpornemu društvu „Radogoj“ 400 gld., „Glasbeni Matici“ 600 gld., filharmoničnemu društvu 300 gld., obrtni gospodinjaki šoli v Ljubljani 600 gld. Podpornim zalo-gam, in sicer: c. kr. nižje gimnazije v Ljubljani 250 gld., c. kr. gimnazije v Novem mestu 200 gld., slovenskih velikošolcev na Dunaji 200 gld., slovenskih velikošolcev v Gradcu 200 gld., c. kr. gimnazije v Kranju 100 gld., c. kr. gimnazije v Kočevju 100 gld., c. kr. učiteljsku v Ljubljani 100 gld. Dijaškim kuhinjam, in sicer: Jeranovej v Ljubljani 250 gld., v Kranju

200 gl., v Novem mestu 50 gl., v Kočevju 25 gl., Društvu „Narodna šola“ v Ljubljani 200 gl. Šolskemu muzeju slovenskega in istrsko-hrvatskega učiteljstva v Ljubljani 200 gl. Dijaški in ljudski kuhinji v Ljubljani 100 gl. Deželnemu pomočnemu društvu „rudečega križa“ 100 gl. Gospojinskemu pomožnemu društvu „rudečega križa“ 50 gl. Podpornim društvom, in sicer: Za odpuščene kaznjence v Mariboru 50 gl. Za ubožne realce v Ljubljani 50 gl. Medicinskemu na dunajskem vseučilišču 20 gl. Rudarskih akademikov v Ljubnem 20 gl. Pravnikov na Dunaji 25 gl. Bolniškemu društvu slovenskih velikošolcev v Gradci 50 gl. Bolniškemu društvu slovenskih velikošolcev na Dunaji 50 gl. Bolniškemu in podpornemu društvu zasebnih in pomožnih uradnikov na Kranjskem 100 gl. Društvu za vzgojo slepih na Dunaji 30 gl. Asilnemu društvu dunajskega vseučilišča 50 gl. „Mensae academicae“ na Dunaji 25 gl. „Mensae academicae“ na tehniki v Gradci 30 gl. Društvu gospej krščanske ljubezni sv. Vincencija pavlanskega v Ljubljani 100 gl. Odboru za postavljanje spomenika baronu Čehovinu v Branici 50 gl. Skupaj 14 875 gl.

— (Društvo tiskarjev na Kranjskem) je ravno izdalo svoje letno poročilo, v katerem je očitano delovanje te izborne organizacije. Društvo je imelo lani 98 členov. Dohodkov je imelo 4422 gl. 82 kr., izdatkov pa 3903 gl. 65 kr. Skupno premoženje znaša 17.098 gl. 99 kr. in sicer: bolniški zaklad 2133 gl. 11 kr., invalidni zaklad 8333 gl. 7 kr., vdovski zaklad 4392 gl. 21 kr., sirovinški zaklad 1601 gl. 13 kr., potovalni zaklad 154 gl. 68 kr., zaklad za podporo brezposelnih členov 330 gl. 14 kr., izobraževalni zaklad 154 gl. 65 kr. Bolnim članom je društvo dalo lani 1377 gl. 99 kr. podpore, dvema invalidoma 342 gl. 50 kr., pogrebniških stroškov je plačalo 100 gl., šestim sirotam je dalo podpore 204 gl., 158 stanovskim tovarišem, ki so bili na potovanju, je dalo 433 gl. 80 kr., v podporo tovarišem brez posla pa 10 gl. Za naročbo knjig in časopisov je društvo izdalo 259 gl. 52 kr. To dobro organizovanje in srečno delujoče društvo zasluži vse simpatije.

— (Glas iz občinstva.) Iz Vodmata se nam piše: Vedenje vojakov-Belgijcev nas je napotilo, da opozorimo merodajne kroge na sledeče: Vse meje dopustnosti presga to, da „Belgijci“ človeka ne puste v miru, ako se vrača mimo vojašnice domov v Vodmat. Zlasti ženske niso varne pred njimi. Obšipejo jih z izrazi, kakršnih ne moremo zapisati, kličejo z raznimi imeni in uganjajo vsakršne, do cela surove burke. Človeka, idočega mimo vojašnice, mora biti sram, ko sliši kaj takega. Omeniti nam je, da se to godi podnevi ob vsakem času, zlasti pa opoldne, ko gre mimo največ ljudi. Iz šole se vračajoči otroci vse to slišijo in se smejejo takim neumestnim „šalam“. Lahko spoznamo, da daje to šolski mladini mnogo pohujšanja, in pričakovati je, da se temu počenjanju kmalu naredi konec, saj ve vsakdo, da v otroškem srcu, kar je slabega, skoro požene svoje kali. — Več Vodmatčanov.

— (Pevski zbor „Glasbene Matice“) ima danes in jutri izvanredni skušnji. Danes za moški zbor, jutri za mešan zbor, začetek vsakokrat ob 8. uri zvečer.

— (I. ljubljubljansko kolesarsko društvo) priredi dne 6. marca t. l. v gostilni gosp. I. Patriha pri južnem kolodvoru ob 7. uri zvečer svoj jour-fixe. Odbor vabi svoje člene k obilni udeležbi.

— (Slovensko trgovsko pevsko društvo.) Prihodnja pevska skušnja bo v petek dne 4. t. m. ob navadni uri. — Odbor.

— (Aretovanje.) Mestna policija aretovala je danes nekega postopača, kateri je bil dne 21. svečana prišel v prodajalnico Marije Auerhammer in je bil njej ukradel petak.

— (Tatvina.) Delavcu M. C. ukradel je danes ajutraj neki laški delavec iz stanovanja srebrno uro s nikelnasto verižico. Tat je majhne postave, 18 let star, bledega obraza in kozast.

— (Pazite na otroke!) Včeraj popoldne padla je Marija Kunst, triletna hčerka posestnika Valentina Kunsta na Illovi št. 28 v apnenico pri hiši in je utonila. Marija Kunst je bila brez nadzorstva.

— (Občinske volitve v Kranju.) Iz Kranja se nam piše: Tudi danes so bili izvoljeni vsi, po meščanskem volilnem odboru v II. in III. razredu priporočani kandidati. Nasprotniki se vsled včerajšnjega poraza volitve niti več udeležili niso. Veselje kali nam pa žalostno dejstvo, da leži g. notar Glebočnik smrtno bolan in da bržkone ne bo več okrevail!

— (Občinske volitve na Bledu.) Z Bleda se nam piše: Odkar so občinske volitve pred durmi, ne ve klerikalna stranka, na čelu jej naš g. župnik Oblak, kako bi očrnila napredno stranko na Bledu. Kakor se čuje, omenjeni stranki ne zadostuje že ustanovljena posojilnica, ampak hoče ustanoviti še jedno posojilnico in tudi kosumno društvo. S tem ima upanje, udušiti svobodno mislečo stranko. Pri teh gospodih je zdaj že vse, kar se jim ne uklanja, socijalno-demokratsko, a naša dva nadučitelja bi najraje kar potopili. Zaradi tukajšnjih du-

hovnov bi bila že oba iz tega stanu izstopila, ako bi dobila primerno drugo službo. „Slovenec“ piše v št. 31. o nesrečah v Ribnem, in mej te nesreče šteje tudi tamošnjega nadučitelja. To sumničenje je skrajna nesramnost, ker vsi poznamo g. nadučitelja ko poštenjaka. Dotični „Slovenec“ dopisnik pravi nadalje, da napredno delovanje podpira nekaj socijalno demokratičnih delavcev, kateri hodijo po instrukcije v Peternelevo gostilno. Povejte, kateri so tisti delavci! Nekoliko boljnjih instrukcij bi gospodje sami bili prav potrebni! Vaše gospodarstvo se pri nas dobro vidi: dva velika farovža, pokopališče je tudi novo, vse tako, kakor da je polno denarja, farna cerkev pa tako zanemarjena, kakor da bi bili že res sami brazverci na Bledu. Ti gospodje kar zahtevajo, koliko bo klob dal za cerkev, kako bi se delala nova cerkev in kako se bo plačevala. Kako se bo gospodarilo, to vse občanom nič mar. Tako se je meni v obraz povedalo, da nam nič mar, koliko je novo ponesrečeno pokopališče veljalo. V Zagoricih je neki posestnik svoj čas že več denarja znosil za novo cerkev, pa je pozneje izvedel, da njegov dani denar ni nikjer vpi-an. Gospodje, najprvo pomežite pred svojim pragom! „Slovenec“ obrekuje naše učitelje tudi v št. 46, kakor da bi bili res le učitelji vsega uzrok, kar jim ne ugaja. Podpisani izjavljam, da sem prav samostojno prellagal za odbornika v okrajni šolski svet Ribno posestnika Pongerc a na Selu kateri pa ni tako grda oseba, kakor dopisnik trdi, dopisnika pa naravnost imenujem lažnjivca, ker le zopet na moj predlog je bil z vsemi proti jednemu glasu izvoljen Peter Mužan. V drugič je dopisnik „Slovenec“ zopet lažnjivec, ker trdi, da je gosp. nadučitelj Rus kaj govoril proti kmetu, ali za socijalnega demokrata. Kar se pa tiče § 1. zakona z dne 14. maja 1869, vam pa lahko dokažemo, da je naš gosp. nadučitelj Rus že tudi izven šole, na primer pri bralnem društvu in s svojim pevskim zborom toliko dosegel, da vsi razsodni možje vedo, da se naši mladi fantje vsled tega javno vse bolj pošteno in dostojno obnašajo, kakor nekdy, in da so na Bledu surovi pretepi mej fanti izginili. Dra Luegerja pa pustimo v miru, saj ima na Dunaju za klerikalizem dosti opravila, pri nas na Bledu pa hočemo že sami si urediti, če ne drugače, pa — klin s klinom! — Jakob Peternele, župan.

— (Drugi glasbeni večer v Novem mestu) priredita v dvorani „Narodnega doma“ dolenjsko pevsko društvo in „Glasbena Matica“ z nekaterimi gg. učitelji „Glasbene Matice“ iz Ljubljane v nedeljo, 6. marca ob 8. uri zvečer. Iz prijaznosti sodelujejo: Gdč. Milka Dolenčeva (sopran), gg. K. Hoffmeister (klavir), H. Junek (cello), I. Vedral (violina), Igo Hladnik (klavir), J. Kozina (tenor), I. Toporiš (bas). Vstopnice se dobivajo na dan koncerta od 7. ure zvečer pred vhomom v koncertno dvorano. Del čistega dohodka pripade dijaški kuhinji v Novem mestu.

— (Nekaj za gg. okrožne zdravnike) Gospodom okrožnim zdravnikom je šlo doslej za vsak kilometer pota, ki so ga napravili v službenih opravkih nad 4 kilometre daleč od svojega stanovišča, 9 kr. pristojbine, torej za tja in nazaj 18 kr. Nova naredba, ki se skoraj razglasi, je razveljavila dos-danjo daljavno pristojbino ter ustanovila 15 kr. kilometrine. Ta ugodna naredba je veljavna že od dne 1. januarja 1898. leta.

— (Mestna branilnica v Radovljici.) V mesecu februarja 1898. je 114 strank uložilo 30.372 gl. 70 kr., 63 strank vzdignilo 7.745 gl. 74 kr., 14 strankam se je izplačalo posojil 7.600 gl., stanje vlog 398.019 gl. 65 kr., denarni promet 96.231 gl. 82 kr.

— (Celjska višja gimnazija.) Pod tem glavjem bi morali vedno in periodično v našem listu poročati, če bi hoteli naštevati vse nerednosti in nerodnosti, ki se na tem zavodu pod vodstvom svetnika Petra godé. — Zmaga Slovencev v St. Petru je kaj drago stala slovenske dijače na tem zavodu. Na dan volitve in imenitnega solalnega mrka, ko je mrknila slava šentpeterskega paše, pokopali so na Gomilekem mladeniča, bogoslovca, katerega so celjski dijači, njegovi prijatelji, spremili k večnemu počitku. Ko so se ti vračali v Celje, prišli so ravno v St. Peter k zmagooslavju, in ko so se peljali mimo Lenkove hiše, je bajé nekdo dal duška svojem veselju s tem, da je zaklical: „Perat Lenko!“ To je paša Lenko brzojavno poročal Petru in ta je začel preiskavo in postavil uboge dijače pred inkvizicijo nacijsionalnih profesorjev. Sodba se je glasila: jeden 12 ur zapora, drugi 3 ure — vsi ostali pa ukora, — s posledicami slabega reda v spričevalu in potem 15 gl. šolnine. To je za dotične hud udarec, to tembolj, ker so večinoma sedmo- in osmošolci, in se jim torej ti redi vstejejo v maturo. Ali ne bi kazalo teh se spomniti z gnočno podporo?! — Povsem drugo mero so svetnik Peter in drugi rabili za časa Wolfvskih

demonstracij proti nemškim dijakom. Ti so ponoči ob 11. uri (hora legalis), drčili po mestu, nosili baklje in hajlali, zato so dobili ponižne ukore in nekateri baje v spričevalih slabe rede — sami sinovi bogatašev. — Še mnogo bi se dalo govoriti o dvojni meri, pa še počakamo, da bo mera polna. — Na tej gimnaziji je tudi neko podporno društvo, katerega namen je, delati konkurenco slovenski gimnaziji. Predsednik je svetnik Peter, v odboru pa so možje kakor dr. Steppschneegg, Duffek, Fietz in jednaki. To društvo daje na novo vstopajočim dijakom vse knjige — na posodo. Kakšna vada je to za našega kmetiča, kateremu trda prede za vsak krajcar in ki misli, da so najdražja stvar dijaške knjige! V višjih razredih se dobi že še kaka knjiga, le slovenskih nimajo. Staroslovensko čitanko ima to društvo v svoji zalogi — jedno celo, ker, kakor pravi kustos, noče dovoliti svetnik Peter, da bi se jih kaj nakupilo. — In to društvo podpirajo Slovenci in njih denarni zavodi! Nad 120 gl. je minolo leto došlo temu društvu od slovenske strani, da gospodari dr. Steppschneegg z njimi. Kako bi ti goldinarčki prav prišli podpornemu društvu za nižjo gimnazijo!

— (Potres na Reki.) V sredo so čutili na Reki valovit potres, ki je trajal več sekund.

* (Beda na Ruskem) Grof Lev Tolstoj je izdal poziv za stradajoče kmete, ki morajo prodajati najpotrebnejše, da se preživé.

* (Morilca grškega kralja.) Karditzi je povedal, da je ustrelil šestkrat na kraljevo kočijo, njegov tovariš Giorgis pa dvakrat. Hotela sta najprej s puškami ubiti oba konja in kočijaža, potem pa naskočiti stoječo kočijo ter s pištolami ustreliti kralja in slugo. Princeninja sta hotela bajé prizanesti. Giorgis ali Kyriakos je Macedonac. Policija je že zasledila sledove vse zarotniške bande.

* (Velikanski strah.) Izmeje vseh odvetnikov, kar jih je vpisanih pri franc. kasacijskem sodišču, noče nobeden zastopati ničnostne pritožbe Zola. Kasacijsko sodišče bo moralo torej določiti zagovornika ex officio. Tolik strah je povsem umljiv, ako se ve, da izgubi vsakdo, bodisi vojak ali profesor ali odvetnik, takoj svojo državno službo, ako se količkaj potegne za Zola! Pač mnogo je gnilega v državi francoski!

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 3. marca. Cesar pride jutri sem in koj po njegovem prihodu se določi definitivno, kdaj je sklicati drž. zbor. Zajedno se odloči tudi usoda novih jezikovnih naredb. Vlada je za Moravsko pripravila drugačne jezikovne naredbe, kakor za Češko. Naredbe se razglasé samo v uradnih listih.

Dunaj 3. marca. Ministerstvo je zopet jedenkrat hrabro kapituliralo pred nemškimi visokošolci. Vsa Evropa mora strmeti, ko čuje, da je ministerstvo sedaj preklicalo ob zaključenju semestra izdano naredbo, s katero je ukazalo, da morajo vsi visokošolci pri vpisu za drugi semester pismeno obnoviti pri imatrikulaciji storjeno obljubo, da se bodo pokoravali akademskim zakonom. Ker so se nemški visokošolci temu deloma upirali, je vlada sedaj razveljavila pred nekaj tedni izdani ukaz in odredila, da je akademike pri inskripciji samo spomniti na storjeno obljubo.

Dunaj 3. marca. Bolezen nadvojvodinje Štefanije je postala sinoči tako nevarna, da se je bilo bati katastrofe, a danes je nadvojvodinji že odleglo.

Praga 3. marca. Izvrševalni odbor mladočeške stranke je izdal oklic, v katerem izreka prebivalstvu Prage in predmestij zahvalo in priznanje, da je ves čas, kar je zboroval dež. zbor, ostalo mirno vzlic vsem izzi- vanjem, in prosi, naj se tudi v prihodnje ne da zapeljati k izgredom, kateri bi češkemu narodu samo škodovali, njegovim nasprotnikom pa koristili.

Budimpešta 3. marca. Kossuth predlagal je v poslanski zbornici, naj v imenu Madjarske čestita italijanskemu parlamentu na petdesetletnici ustave, katero sedaj slavi vsa Italija.

Carigrad 3. marca. Na zadnjo noto turške vlade so Avstrija, Francija in Italija izrečno izjavile, da mej vprašanjem o kretskem guvernerju in mej vprašanjem, kdaj zapusti turška vojska grški del Tesalije, ni prav nikake zveze, ter s tem razdrle turške spletke, spraviti ti dve vprašanji v zvezo. Turčija mora Tesalijo takoj zapustiti, čim plača Grška dogovorjeno vojno odškodnino.

London 3. marca. „Daily Telegraph“ javlja iz Carigrada, da se turška vlada resno boji, da pride do vojne mej Turčijo in Bolgarsko.

Umrlj so v Ljubljani:

Dne 28. februarja: Martin Rems, delavec, 63 let, Reber št. 4, pljučnica.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m.

Marci	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v mm v 24 urah
2.	9. zvečer	729.4	3.8	sr. szah.	dež	
3.	7. zjutraj	731.4	0.8	sl. svzh.	oblačno	53.1
4.	2. popol.	731.2	2.7	sl. svzh.	oblačno	

Srednja večerajšnja temperatura 3.0°, za 1.5° nad normalom. Zvečer dež, po noči sneg.

Dunajska borza

dne 3. marca 1898.

Skupni državni dolg v notah	102	gld.	45	kr.
Skupni državni dolg v srebru	102	gld.	35	kr.
Avstrijska zlatna renta	123	gld.	75	kr.
Avstrijska krona renta 4%	102	gld.	30	kr.
Ogerska zlatna renta 4%	122	gld.	30	kr.
Ogerska krona renta 4%	99	gld.	55	kr.
Avstro-ogerske bančne delnice	929	gld.	90	kr.
Kreditne delnice	364	gld.	90	kr.
London vista	120	gld.	15	kr.
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	gld.	70	kr.
90 mark	11	gld.	74	kr.
90 frankov	9	gld.	52 1/2	kr.
Italijanski bankovci	45	gld.	25	kr.
C. kr. cekini	5	gld.	65	kr.

Dne 2. marca 1897.

4%, državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	162	gld.	50	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	193	gld.	—	kr.
Dunavska reg. srečke 5% po 100 gld.	131	gld.	—	kr.
Zemlj. obd. avst. 4 1/2% zlati zast. listi	99	gld.	—	kr.
Akcije anglo-avst. banke po 200 gld.	161	gld.	10	kr.
Ljubljanske srečke	22	gld.	75	kr.
Rudolfove srečke po 10 gld.	28	gld.	—	kr.
Kreditne srečke po 100 gld.	201	gld.	50	kr.
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	518	gld.	—	kr.
Papirnat rubelj	1	gld.	27 1/2	kr.

Išče se učenec

za prodajalnico z mešanim blagom, ali pa tudi spretna

prodajalka.

Natančneje po dogovoru pri Antonu Trevnu na Jesenicah, Gorenjsko. (323-2)

Hiša v Kamniku

obstoječa iz dveh hišnih števil, opravičenih do vseh pravic meščanske korporacije (to so drva itd.) in katera je pripravna za trgovski in krčmarski obrt zaradi jako ugodne lege, **proda se prostovoljno** zaradi družinskih razmer. Pogoji ugodni — Naslov pove iz prijaznosti upravnštvo „Slov. Naroda“. (340-1)

Mestna hranilnica v Novem mestu

obrestovala bode vloge tudi za naprej po

4%

ter bode plačevala rentni davek sama. (339)

Kdor

izmej gospodov lastnikov konj potrebuje na spomlad lepo, angleško

komatno opravo

ali brhko, ogersko

jukersko opravo

naj se obrne na podpisane in si jo naroči.

Istotam je bogata zaloga **obrtnih in drugih oprav.** Kompletne jahalne **oprave** za civil in za vojaštvo, **sedla, vajeti, uzde** in vse v to stroko spadajoče predmete.

Velika zaloga **gajtelj, blöev, jahalnih palic** in **palčic** tudi s srebrnim okovom.

Kdor bi potreboval za potovalno sezono **lep, močen kovček** ali **torbo**, naj že zdaj iste naroči, ki se izdelujejo pri meni po želji.

Za gospode **tovarnarje** in **posestnike mlinov** priporočam **močna strojna jermena** iz najboljšega ljubljanskega in inozemskega usnja, katero imam vedno v zalogi.

P. n. občinstvo opozarjam na to, da sem si v desetih letih v prvih dunajskih in budimpeštanskih tovarnah in delavnicah pridobil toliko prakse, da morem tukaj z vsakomur konkurirati, tako, da nikomur ni več treba kaj finega za drag denar si naročati od drugod, ker se isto dobi pri meni ceneje in isto tako elegantno in bolje izdelano, ker je pri meni vse delano na roko.

Vse sedlarske, jermenarske, torbarske in usnjegalanterijske poprave se izvajajo hitro in po ceni. Vnanja naročila se izvršujejo resno.

Prav mnogobrojnih naročil in naročb se nadejajoč belježim

z velespoštovanjem

Franco Primožič

jermenar

(90-12)

Sv. Petra cesta št. 34, v Ljubljani.

Hvala „Relato“!

Ako imate še kaj znamk od 5 januarja v Vaši zbirki — prosim še kaj! (335)

Trgovski pomočnik

v prodajni mešanega blaga popolnoma izvežban ter slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi popolnoma vešč, se takoj vstopuje pri 324-2)

Antonu Trevnu, na Jesenicah, Gorenjsko.

Ces. kr. avstrijske državne železnice

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1897. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiš Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiš, Beljak Celovec Franzenfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoludni osonni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. dopoludni osonni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lenc Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Carib, Genevo Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Pilsen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Ob 6. uri 15 m. zjutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 m. dopoludni mešani vlak. — Ob 6. uri 30 m. zvečer mešani vlak. — **Priloh v Ljubljano.** j. k. Proga iz Trbiša. Ob 5. uri 52 m. zjutraj osonni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlo vih varov, Heba, Marijinih varov, Pliznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Ausse, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzenfeste. — Ob 11. uri 20 m. dopoludni osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Pliznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Genevo Curiba, Bregence, Inomosta Zella ob jezeru, Lend Gasteina Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoludni osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka Celovca, Franzenfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Ljubna, Beljaka, Celovca Pontabla. — **Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.** Ob 8. uri 19 m. zjutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 m. popoludni mešani vlak. — Ob 8. uri 35 m. zvečer mešani vlak. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoludni, ob 6. uri 50 m. zvečer. — **Priloh v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoludni, ob 6. ur 20 m. zvečer. (17-50)

Št. 6504.

Zgubila se je zlata damska ura

od kavarne Mayer do Poljanskega nasipa št. 26. Kdor jo je našel, je prošel, prinesiti jo v pritličje omenjene hiše, kjer dobi primerno visoko nagrado (326-8)

Proda se dobro ohranjena

baraka-kavarna

v celoti ali v posameznih delih, z vse upravo ali brez nje.

Natančna obvestila daje **Franjo Krapež**, kavarar v „Zvezdi“, Ljubljana. (337-1)

„Dunajski“ in „Ljubljanski Zvon“ zaporedno od leta 1877 do 1892, „Dom in Svet“ od leta 1881 do 1892, **Matični Letopisi** od nje početka, vse elegantno vezano in popolnoma novo, obilo drugih slovenskih, nemških in angleških knjig (305-2)

ceno na prodaj.

Le piemena vprašanja rešuje iz prijaznosti gospod **Ivan Bonač**, knjigovez v Ljubljani.

Ugodna kupna prilika!

Čedno posestvo

v katerem se je dozdaj izvrševala restavracija, prodaja opojnih pijač in tabačna trafika, 10 minut od Celja, v bližini 2 jako velikih tovarn, se z 2 oraloma njiv in travnikov pri gospodarskem poslopi zaradi bolezni proda prav po ceni. Posestvo nosi prav dobre obresti in je posebno pripravno za restavracije, trgovce z mešanim blagom ali za peke. Ceni se na 21 000 gld., kupna cena 18 000 gld., od katerih ostane 12 500 gld. lahko uknjiženih Pojasnila daje posestnik **H. Altziebler** Gaberje 14, pri Celju. (287-5)

Razglas.

(330)

V zmislu deželnega zakona s dne 17. junija 1870., šte. 21. dež. zak., o varstvu zemljiških pridelkov proti škodi gosenic, hroščev in drugih škodljivih mrčesov, naročam vsem posestnikom, uživalcem in najemnikom zemljišč v ozemlju mestne občine ljubljanske, da jim je

do 15. aprila letos

svoje sadno in lepšalno drevje, grmovje, seči, lesene vrtno plotove in hišne stene na vrtni, na polji in na travnikih očistiti zapredenih gosenic, mrčesnih jajec in zapredkov (ličin), in sežgati ali kakor si boji pokončati nabrana gosenična gnezda in jajca.

Prav tako je gosenice, ako se spomladi pokatejo na drevju, grmovju in rastlinji, kakor tudi zapredke pokončati **kakor hitro mogoče**, a najda'ja **do 15. maja letos**.

Kadar se drevesa, ki so jih napadle gosenice, posekajo, ali kadar se veje, ki so jih napadle gosenice, odsekajo, tedaj se taka drevesa, oziroma take veje ne smejo pustiti v tem stanu ležati, ampak morajo se ali gosenice obrati od njih ali pa drevesa in veje precej sežgati.

Dalje morajo gori imenovane osebe hrošče, dokler letajo, od svojega sadnega in lepšalnega drevja, lepšalnih grmov in drevorednih dreves, potem od drevja ob gozdnih roboh v istih primerljajih, kjer je tega treba zaradi bližine, vsak dan, zlasti v zaranih urah, otrepati in pokončevati ali obračati kmetijski na korist.

Na polji se morajo črvi (podjedi, ogroci) pri oranji ali kopanju zemlje precej za plugom z motiko ali lopato pobirati in pokončati.

Če se bo kdo obotavljal, gori navedena opravila izvršiti do določene časa, jih bode mestna občina dala izvršiti na njegove stroške, vrhu tega pa se mu bode naložila na korst občinske blagajnice globa od 1 do 10 gld., in če bi se to ponovilo, do 20 gld.; kdor bi ne mogel plačati globe, bode kaznovan z zaporom od 24 ur do 4 dni.

V Ljubljani, dne 19. februarja 1898.

Župan: **Ivan Hribar**.

Zaloga biciklov!

Najboljše vrste kolesa

tu- in inozemskih tovarn (Peugeot, Brennabor, Liglet Cycle „American“ in dr.) priporočata podpisana

po kolikor mogoče nizkih cenah.

Vsa v to stroko spadajoča popravila se bodo točno, solidno in po ceni izvrševala.

Cenike razpošiljava na zahtevanje.

Z velespoštovanjem

(309-2)

Bohinec & Majcen.